

Donna e luce
Crest in presunte si savoir faire. Un volum de poezii si traduceri.

Poetă, traducătoare și traducătoare, Liliana Ursu s-a născut la Sibiu. Urmează la București liceul Gheorghe Lazăr și face studii de engleză la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine. Profesor asociat la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității București, a Birkbeck University of London și a Fulbright University, bursier Fulbright, traducătoare culturală de radio, este Poet în Residence la Centrul de Presă Stadler din SUA în 2005 și la Universitatea din Bourges în 2017.

LILIANA URSU

Fericita lumină

Scriturile sale au fost traduse în mai multe limbi și publicate în reviste literare din România și din străinătate. A colaborat cu revistele *Revista de Literatură*, *Martie*, *Equipe*, *Alte*, *Revista de Literatură*, *Flacăra*, *Adolescent*.

Dintre volumele sale de poezii amintim *Poem*, *Revista*, *Equipe*, *Alte*, *Revista de Literatură*, *Flacăra*, *Adolescent*. *Revista de Literatură* în 1970, *Flacăra* în 1980 cu Premiul Uniunii Scriitorilor din România și tradusă în limba engleză de editura Zephyr Press de Sean O'Casey în 2005 și în limba franceză de editura engleză la editura North University Press de poetul american Bruce Weigl, în serialul *Schmetterlinge*. În oglinda futurilor, în limba engleză la editura Pano Verlag Zürich.

Cuprins

Despre autoare.....	5
I.....	9
Ca ieri.....	11
Fericire.....	12
Alexandru cel Mare.....	13
Încă nu s-au terminat minunile.....	14
Căutătorul de hărți vechi.....	15
E vremea.....	16
Taine.....	17
Focul viu.....	18
Treceri.....	19
Despre cum ne pierdem inocența.....	20
Desprimăvărare?.....	21
Da, da.....	22
Povara nostalgiei.....	23
Altfel despre inimi.....	24
Ay, ay, corrason.....	25
Mi manca America.....	26
Când Beethoven ascultă Vanghelis.....	27
Doar așa îmi este îngăduit.....	28
Sunt ultimul bizantin.....	29
În drum spre casa lui Coșbuc.....	30
Sigur poeții au mai multe inimi.....	31
Un poet sosit din Europa de Est în America.....	32
Show Must Go On.....	33
Câte puțin despre veșnicie.....	35
Înaripare.....	36
Copilul cu plete fericite.....	37
Povestea paltonului.....	38

II.....	41
Stăteam tăcuți.....	43
Din jurnalul de bord al unei zile de iunie.....	45
Cântecul florii de brumă.....	46
Din cartea morilor de vânt.....	47
Adierea unui oraș în viața mea.....	48
Ecou, fraged ecou.....	52
O sâmbătă în Pennsylvania.....	54
Carte poștală din San Francisco.....	55
Roza vânturilor.....	56
Emily Dickinson în septembrie.....	57
Freezing rain pe Adieu de Anatol Vieru și pe Ritualul primăverii de Igor Stravinski.....	58
Mallarme în Buenos Aires.....	59
Tu.....	60
Cântec timpuriu.....	61
Îți amintești?.....	62
Din melancoliile Egeei.....	63
Din învățăturile laurului sălbatic.....	64
Duminica la Amsterdam.....	65
Violonistul după Chagall.....	66
Strada Postăvarului.....	67
III.....	69
Viața e tânără iar.....	71
Argata Beach.....	72
Ceașca albastră.....	73
Seninul.....	74
Pisică albă la Balcic.....	75
Pe când trăiam în miezul unei rodii.....	76
Briza Mediteranei.....	77
Marea, pierdută peruzea.....	78

Olțul de lângă vii sau poveștile apei.....	79
Caligraful acestor peisaje marine.....	81
Scrisoare nepoților.....	82
IV.....	83
Ceașca de Starsbourg.....	85
La „Cafés Henri“.....	86
Odă Bibliotecii.....	88
De Bunavestire.....	89
Amintește-mi de mine.....	90
Ca dintr-un joben de scamator.....	91
Duminică și bicicletele.....	92
Cântec de primăvară.....	93
Strasbourg, grădina dintre ape – Sibiu, grădina dintre munți.....	95
Ușa secretă.....	97
V.....	99
Cea mai frumoasă inimă.....	101
Ai venit pe lume.....	102
Solo pentru tramvai de 1 martie.....	103
Casa galbenă din Sibiu și telurul.....	104
Casa din Piața Mare.....	105
În sus, spre Ursuline.....	106
Acest iradiant aproape-departe.....	107
Poveste adevărată din Apoldu de Jos.....	108
De Rusalii.....	110
Cuvinte scoase din uitare.....	111
După un cântec de pe Someș.....	113
Lupta cea bună.....	114
Cu inima beată de fericire.....	115

VI.	117
Urmând steaua.....	119
Înfiere	120
Cununa de lumini	121
Semnul Peștelui.....	122
Două maluri abrupte și diafanul pod.....	124
Tineretea razei.....	125
Despre foc și fericire.....	126
Odinioară în martie.....	127
Cântec de inimă albastră	128
Staccato, legato.....	129
Teiul meu	130
Ploaia de aur.....	132
Fereastră atipică.....	133
Ești de unde privești	134
Scenă de sâmbătă seara	135
Așteptare nădăjduitoare	136
Raze	137
Lanternă magică	138
Cu violoncelul în munți.....	139
Sâmburi de lumină.....	141
Ascensiuni	142
Undeva, în Belgrano.....	143
Scara spre Rai.....	144
Fericita lumină	145

WITH LOVE,
BAROQUE

Enchiridion lui Irenaeus - *Der Garten im Turm*, editura Info Art Media, Sibiu, 2012, în traducerea Beatricei Ungar, *Sus și acum învâsle, Clay and Sky*, tradusă în engleză de Minuca Moscaliuc, editura Etruscan 2019 și *înălțările și isprăvurile lui Irenaeus - poemă desc.*, la editura Baroque Books & Arts, 2014, versificată în pseudonimul Liliana Maria Ureș.

Poemiile sale au fost traduse în engleză, franceză, germană, suedeză, sârbă, italiană și au fost publicate și în reviste precum *New Yorker*, *American Poetry Review*, *Oxford Poetry*, *Poetry Canada*, *World Poetry Today*, iar poeta a ținut conferințe și lecturi publice la Londra, Paris, Lisabona, Atena, Viena, Stockholm, Amsterdam, iar în SUA, la Harvard, Princeton, Bloomington, Berkeley, Salisbury, Pacific University etc.

A fost distinsă, printre altele, cu Marele Premiu George Orwell, Britzia 2014, cu Premiul Societății Britanice de Poezie, Londra 1997, pentru volumul *The Signalling the Forest*, cu Silver Award for Poetry pentru cartea anuală volumul *A Path to the Sea*, tradus de Tess Gallagher și Arfana Serkiz, iar volumul ei de recenzii *Utopia*, *Zephyr Press*, Boston 2009, tradus de Sean Coner, a fost distinsă finalist la premiul PEN Club american în 2010. Liliana Ureș a fost onorată cu Ordinul Național Meritul Cultural în grad de Cavaler.

Ca ieri

ca ieri făcerea poemului
când ingenuncheam în singur, în stea oclău
și semnăiam stele

I

ca ieri rachiea cu flori de cireș
corul și roșii
și trupul tău în întrecere cu marea

*Lucioase frunze și flori de păr lustruiesc
Albastrul ce coboară; acelu grăbit, bogat
albastru...*

*Ce-s toate aceste seve, aceste bucurii?
O zămislire a lutului dulce fință de la început,
În grădina Raiului.*

GERALD MANLEY HOPKINS

și tu,
copii, urtând să ascurzi porumbelul
sunt căntec și zăcăcătura de marea în livada cu niște
tu, încercând să salvezi, o viață cât de mică,

o viață de porumbel cât tot cerul cu stele.

Ca ieri

ca ieri facerea poemului
când îngenuncheam în singurătatea odăii
și semănam stele

ca ieri rochia cu flori de cireș
coșul cu rodii
și trupul tânăr la întrecere cu marea,

ca ieri pușca de vânătoare
și tu, copil la vâsle, speriat de marele fluviu
ca de un urs.

tu din care ai plecat de mult
cu atâta iubire ferind sub cămașa albă
porumbelul zbatându-se chiar pe inima ta
și-n spate cu rucsacul plin cu prepelițe calde încă,
vânatul tatălui,

și tu,
copil luptând să ascunzi porumbelul
sub cămașa albă cusută de mama în livada cu migdali,
tu, încercând să salvezi o viață cât de mică,

o viață de porumbel cât tot cerul cu stele.

Fericire

fericirea mea a fost făcută din fărâme.
uneori ca o pasăre de colivie era
și nu m-am îndurat
să-i dau drumul în albastrul din care venise
și a murit încet, fără de vise.

alteori fericirea era ca o rochie de mătase foșnitoare
pe care numai eu o auzeam
și o purtam numai când îmi spuneai
cât de mult mă iubești.

și mai era ea, fericirea, ca o casă goală, la ocean,
umplută toată cu inimile noastre îmbrățișate
ca două versuri de nedespărțit dintr-un poem genial
scris de Rilke în Rai.

fericirea mea a fost făcută din fărâme
și târziu am înțeles că trebuie să o iau în casa mea
așa cum este, imperfectă, mică, fără de nume,
ca un brad artificial de Crăciun
pe care-l assemblezi din bucăți în Ajun
dar când se naște El câtă lumină adună
și dăruiește și primește
și fericirea mea, în sfârșit întregă,
arhonte de taină,
mă află
și nu mă mai părăsește *nicicând*.

Alexandru cel Mare

La Troia, Alexandru cel Mare
înainte de bătălie
doarme în mână cu un pumnal
iar în cealaltă mână cu Iliada lui Homer.

La Babilon, Alexandru cel Mare,
înainte de bătălie
îmbracă armura lui Ahile
adusă de la Troia.

După victorie Alexandru cel Mare
adoarme cu o scrisoare în mână
scrisă în persană, cu litere cuneiforme
și pe care nu știe să o deslușească.
Dar ea, scrisoarea, îi așază de acum în inimă
cel mai iute pumnal,
cea mai puternică armură
și cea mai frumoasă carte:

nădejdea lucrătoare.

București, la 13 mai 2016

Încă nu s-au terminat minunile

iată, cum în plin viscol,
o singură rază de soare
a dezghețat
mii de suflete și aripi de păsări.

...cineva cântărește cerurile
din inimile noastre...

și aproape,
fericit de aproape,
acel foc din cubul de gheață al lumii:

Dumnezeu

Căutătorul de hărți vechi

sunt un căutător de hărți vechi,
urmele atâtor inimi le caut cu înfrigurare
prin anticariatele Traciei,
prin târgurile adormite
de la malurile Pontului Euxin

și tinerețea din senin apare
pe plaja Argata
și din blândețea catifelată a cerului ei
am sorbit fericită doar privind-u
pe Alexandru și Andrei și castelele lor de nisip

sunt un căutător de hărți vechi
ce povestesc atâtea veri, atâtea ierni
și uneori aud
o *inimă* de acum o mie de ani
care mă strigă pe nume.

E vremea

fiule,
e vremea să-ți dăruiesc
cămașa ursului
din saga islandeză
pe care o îmbrăcau în vis
toți luptătorii
de căpătau o forță uriașă
încât își mușcau până și scuturile?

e vremea să-ți dăruiesc
o rugăciune la Maica Domnului:
Scutului Tău binecuvântat
încredințez sufletul meu.

8 septembrie 2017

Taine

o fetiță a lăsat un coșuleț cu zmeură
în fața icoanei Maicii Domnului cu Pruncul
și un bilețel pe care a scris cu litere mari, de tipar:
„După ce mâncați zmeurica
vă rog să luați coșulețul
cu voi, în cer,
și să-l dați bunicului care l-a împletit
cu atâta dragoste pentru noi”.

Mânăstirea Samurcășești, iulie 2011

Focul viu

*Asta voiam să aflu de la tine !
Mărturisește ce mărfuri clandestine târguiești:
Stări de suflet, stări de grație, elegii?*

ITALO CALVINO

În septembrie, adeseori,
stau pe balcon, pe un scaun pliant,
cu pădurea în față
și-mi sorb cafeaua dimineții.

Ceașca o așez cu atenție,
în spațiul acela special
de pe brațul roșu al scaunului de drumeții
sub care scrie: „Not hot liquids.“
La fel inima mea trecută de șaizeci de toamne
nu mai are voie să țină
Nimic fierbinte.

și eu care cânt de mama focului
despre cum pribegeste sufletul
la fel ca apa
și eu care scriu de mama focului,
cuvântul îmi e tunet și puf de uliu
și fulger de mama focului

„Dacă ai foc ți le spune Dumnezeu pe toate“
zice Părintele Simion tocmai din Muntele Sfânt
și închină poemul acesta de septembrie târziu.

Treceri

pe lângă mine trec acum frumoși
doi tineri, ea în rochie lungă de seară,
el în frac,
ea cu trandafiri galbeni în plete.
alte două fete fac jogging în picioarele goale
prin ploaia de octombrie.

ce lume, ce seară, ce Americă
când eu mă agăț de poem
ca de poala mamei...

Seattle, 2 martie 2013